

Raadsvoorstel

Voorstelnummer: 776892
Zaaknummer: 874996

Houten, 3 juni 2025

gemeente Houten

Onderwerp:

Begroting Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) 2026 en Jaarrekening WIL 2024

Beslispunten:

1. Kennis te nemen van het jaarverslag en jaarrekening Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) 2024;
2. Kennis te nemen van de conceptbegroting WIL 2026 en het financiële effect van de conceptbegroting 2026 van WIL, ten laste van het meerjarige begrotingsresultaat te brengen en te verwerken in de perspectiefnota 2026. Het gaat hierbij om een impact op het saldo van € 77.423 per jaar (negatief);
3. Bijgevoegde zienswijze te geven aan WIL op de conceptbegroting 2026 en een reactie op het jaarverslag.

Samenvatting

De begroting van de WIL heeft een negatieve impact van € 77.423 per jaar op de Houtense begroting. In de begroting is de uitwerking van de ontwikkelagenda opgenomen met daarin een aantal impact-volle projecten die meerjarig tot een andere WIL-organisatie moeten leiden die aansluit bij de uitgangspunten in het meerjarenbeleidskader en op enkele punten leidt tot structurele kostenbesparingen.

De zienswijze op de begroting WIL vraagt om meer helderheid in de prestaties en kosten dan dat nu in de omvangrijke begroting en jaarrekening wordt gegeven.

Aanleiding

Op basis van art. 27 van de Gemeenschappelijke Regeling Werk en Inkomen Lekstroom (GR WIL) moet WIL de begroting aanbieden aan de raden voor een zienswijze.

Beoogd effect

De begroting van WIL bij te sturen door met een zienswijze aan te geven:

- Welke punten ontbreken;
- Anders ingevuld kunnen worden;
- Meer nadruk moeten krijgen.

Met als doel:

- Een degelijk uitvoeringsplan om doelen op het gebied van werk en inkomen te behalen en de kosten te beteugelen zowel nu als in de toekomst.
- Een transparante en planmatige besteding en verantwoording van de gemeentelijke middelen

---

Argumenten per beslispunt

1.1 Het jaarverslag inhoudelijk en cijfermatig een beeld geeft van 2024

Financieel effect jaarrekening

Het financieel effect van de jaarrekening is verwerkt in de jaarrekening van de gemeente Houten en wordt daar toegelicht.

Extra formatie 2024 is echt tijdelijk

In 2024 had WIL extra formatie om de dienstverlening vorm te geven, daarmee is de druk op de uitvoering verminderd. In de zienswijze op de begrotingswijziging is aangegeven dat deze middelen alleen tijdelijk mogelijk is. Daarom heeft WIL in 2024 gewerkt aan de opdracht om eenvoudiger en slimmer te werken. Een aantal maatregelen, onder de naam Herijking Opdracht en Dienstverlening WIL (HODW), zijn ingegaan in januari 2025, waardoor deze extra impuls in 2025 en volgende jaren niet nodig is.

776892

Gestart met andere aanpak van toeleiding naar werk

In 2024 is – samen met WerkWJSS en de Lekstroom gemeenten – de handen ineengeslagen om te komen tot een nieuwe sociale infrastructuur om de toeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te verbeteren, omdat de huidige aanpak te versnipperd is. Stap 1 was een verkenning, met ondersteuning van bureau Berenschot. Deze is eind 2024 afgerond.

Prestaties WIL

op pagina 58 van het jaarverslag is de 4e kwartaalrapportage 2024 te vinden. In de zienswijze wordt aangegeven dat de resultaten die hierin zijn genoemd inzichtelijker moeten worden weergegeven.

1.2 De begroting een beeld geeft van de plannen van WIL en de financiën die daarmee gemoeid zijn.

Hoofdpunten begroting WIL

De reguliere stijging van de begroting van WIL op Lekstroomniveau heeft onder andere te maken met:

- Cao: 3,8% (voorlopig percentage);
- Loonkostensubsidie: 20% (deze middelen krijgen we na een jaar terug van het Rijk) en volumegroei van het aantal huishoudens in de bijstand: 2%, waardoor het BUIG-budget is gestegen (maar naar verwachting stijgt het Rijksbudget ook)

Er wordt gewerkt aan bezuinigingen

In de begroting is een uitwerking van de ontwikkelagenda opgenomen (in de hoofdtekst vanaf pagina 16 en in de bijlage vanaf pagina 69). De ontwikkelagenda is in deze begroting nog niet zo ver uitgewerkt als wij graag hadden gezien. Er wordt in de zienswijze dan ook gevraagd om een nadere uitwerking van de ontwikkelagenda gebaseerd op de uitgangspunten in het meerjarenbeleidskader en een meer precieze financiële onderbouwing.

Relatie met Houtense bezuinigingen

In het kader van de ontwikkel-agenda is een bezuiniging op BUIG geprognoseerd. Deze is circa € 200.000 voor Houten. Deze is nog niet opgenomen in de begroting van WIL. In de bezuinigingen voor de gemeente Houten is deze wel opgenomen. Op basis van de ingezette acties de afgelopen jaren op het gebied van werk vinden we het aannemelijk in 2026 gemiddeld € 200.000 lager op BUIG uit te komen dan nu geprognoseerd door de WIL (en in dit raadsvoorstel. De bezuiniging is opgenomen in de perspectiefnota).

Programma werk: extra inzet fte

Er is een uitbreiding van 1 fte werkcoach voor de doelgroep banenafpraak die substantieel is gestegen en formatie voor een structurele aanpak van de participatie-doelgroep. Vanuit de Houtense Werktafel verwachten wij met deze formatie de komende jaren de huidige taakinvulling uit te kunnen voeren en de beoogde besparing op BUIG te behalen.

Inkomensondersteuning: Herontwerp minimaregelingen

Op pagina 20 en pagina 76-83 van de begroting wordt een toelichting gegeven op herontwerp minima-regelingen. In dit proces, waarover de raad op verschillende momenten is geïnformeerd wordt gekeken naar een eenvoudiger stelsel met een hoger bereik. Doelstellingen zijn: goedkoper in de uitvoering en een substantiële bijdrage leveren aan financiële bestaanszekerheid voor de mensen die dit het hardste nodig hebben. In de zienswijze is opgenomen:

Als raad omarmen we de vier kernpunten:

- Ambtshalve toekennen van de individuele inkomenstoeslag (IIT) op jaarbasis aan alle mensen in de uitkering, die meer dan drie jaar leven op een minimumniveau (tot 110% van de toepasselijke bijstandsnorm)
- Het verlagen van de vergoeding voor woninginrichting binnen de bijzondere bijstand van 60% naar 40% van de Nibud-richtprijzen, omdat de Nibud-richtprijzen zijn gebaseerd op gemiddelde nieuwprijzen, terwijl de bijzondere bijstand bedoeld is voor de een verantwoorde basisinrichting. We zetten in op hergebruik van onder

andere meubels, wat past in een duurzame, circulaire visie. Daarbij is hergebruik goedkoper dan het aanschaffen van een volledig nieuwe basisinrichting volgens de Nibud-richtprijzen. Tot slot voeren we dit gelijktijdig met ambtshalve IIT in, waarmee een vast bedrag ontvangen die ze voor de woning kunnen inzetten.

- Inkomensgrens bijzondere bijstand aan de onderkant verhogen en aanvragen begrenzen tot 150%.
- Minder administratie bij toekenning collectieve zorgverzekering minima (CZM). Met deze aanpassing volstaat de huidige dienstverleningsovereenkomst niet meer. Voor 2026 verwachten we dat deze wordt aangepast.

Als raad kunnen we ons vinden in de denklijn van fase 2 voor het herontwerp van de minimaregelingen. We verwachten echter een verdere uitwerking op deze onderdelen.

Bij de begroting 2026 hoeft geen besluit te worden genomen over deze opties: in oktober 2025 vinden regionale raads gesprekken plaats, naar aanleiding waarvan WIL de wensen van de raden in Lekstroom tekstueel en indien mogelijk financieel in de eerste begrotingswijziging 2026 zal opnemen.

SILW

Op pagina 41 staat: "Gemeenten werken samen met WIL en WerkwIJSS aan het realiseren van een sociale infrastructuur in de Lekstroom om inwoners (met een beperkt verdienvermogen) effectief en efficiënt duurzaam aan het werk te helpen. Sinds de aanstelling van de ketenregisseur/kwartiermaker valt deze actielijn onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten." Onder leiding van een ketenregisseur wordt met extra Rijksmiddelen gewerkt aan een beter sluitende keten om inwoners met een (grotere) afstand tot de arbeidsmarkt beter en duurzamer te laten meedoen. We brengen mensen dichterbij werk en werk dichterbij mensen. Voorbeelden van inwoners waar specifieke aandacht voor is, zijn vroegtijdig schoolverlaters, statushouders, pro- en vso-leerlingen en mensen met de indicatie banenafpraak.

Eerst wordt inhoudelijk gekeken wat werkende elementen zijn. En dan pas naar wat nodig is. Gemeente Houten participeert in dit inhoudelijke proces als volwaardig deelnemer, maar alle gemeenten hebben zich het recht voorbehouden op go / no go momenten aan te geven of ze willen participeren in hetgeen wordt voorgesteld. Sociale infrastructuur is niet per se een Sociale werkvoorziening, maar daaronder vallen ook samenwerkingsverbanden, zoals we die al hebben in Houten met o.a. de was en strijkservice, werkschuur Nieuw Wulven en kringloopbedrijf Rataplan. Het proces wordt gefinancierd uit Rijksmiddelen.

1.3 Er zijn een aantal zaken waarover de raad zich uit wil spreken

In de zienswijze zijn de volgende onderwerpen opgenomen:

- Reactie op Jaarverslag 2024
- Zienswijze op begroting 2026
- De ontwikkelagenda (met specifiek aandacht voor herontwerp minimaregelingen)
- Businesscase Bewindvoering

Kanttekeningen

2.1 Er ontbreekt een bestuurlijke samenvatting in de begroting

Voor raadsleden is de begroting WIL 2026 een moeilijk te doorgronden stuk, waarbij de inhoudelijke speerpunten en financiële afwijkingen in zijn geheel en per gemeente niet overzichtelijk zijn gepresenteerd. Dat bemoeilijkt de raadsleden in hun kaderstellende rol. In de zienswijze worden verbeter suggesties gedaan en wordt de WIL gevraagd een project verbetering begroting te starten, zodat er een aanzienlijke verbeter slag wordt gemaakt in de begroting 2027.

Participatie

Het jaarverslag en de begroting zijn ook besproken in de cliëntenraad WIL. De zienswijze is te vinden via: [Adviezen Cliëntenraad | WIL werk en inkomen Lekstroom](#)

Financiën en formatie

Lasten

Begroting 2026 Houten	Inkomen	Werk	Ink. Ond.	Bedrijfsvoering	Totaal
Regelingskosten	10.919.403	104.000	1.007.567		12.030.970
Uitvoeringskosten (netto)*	698.714	920.221	857.288	2.181.783	4.658.006
Totaal Houten	11.618.117	1.024.221	1.864.855	2.181.783	16.688.976
Begroting 2026 WIL	Inkomen	Werk	Ink. Ond.	Bedrijfsvoering	Totaal
Regelingskosten	11.663.065	104.000	899.780		12.666.845
Uitvoeringskosten (bruto)*	753.460	1.127.685	893.819	2.329.858	5.104.822
subtotaal WIL	12.416.525	1.231.685	1.793.599	2.329.858	17.771.667
Compensabele btw*	-12.917		-1.208	-131.060	-145.185
Totaal WIL	12.403.608	1.231.685	1.792.391	2.198.798	17.626.482
Mutatie Begroting 2026 Houten	Inkomen	Werk	Ink. Ond.	Bedrijfsvoering	Totaal
Regelingskosten	743.662	-	-107.787		635.875
Uitvoeringskosten (netto)*	41.829	207.464	35.323	17.015	301.631
Verschil WIL - Houten	785.491	207.464	-72.464	17.015	937.506

*WIL begroting is incl. € 145.185 compensabele btw. Gemeente Houten kan deze btw terugvragen, Derhalve worden deze niet begroot

In bovenstaand overzicht waarin de lasten op de 4 programma's van WIL zijn opgenomen, zoals die zijn opgenomen in de begroting Houten zijn weergegeven in de bovenstaande rijen. En waarin de bedragen van de WIL daaronder zijn opgenomen. Het totale verschil tussen de begroting WIL en de begroting Houten € 937.506 is. Een van de grootste mutaties is het BUIG-saldo. Hier komt een bedrag van € 743.662 bij. Echter we verwachten ook een hogere BUIG-uitkering vanuit het Rijk. We verwachten € 860.083 euro meer vanuit Het Rijk dan eerder geprognosticeerd. Dat is onderstaand weergegeven:

Ontwikkeling BUIG	Begroot Houten	Mutatie	Bijg. Begroot Houten
Begrote lasten	10.919.403	743.662	11.663.065
Begrote baten	10.454.573	860.083	11.314.656
Totaal tekort BUIG	-464.830	116.421	-348.409

Wanneer we de verhoging van de begroting van de WIL van € 937.506 afzetten tegen de verhoging van de ontvangen baten (€ 860.083). Dan resulteert een impact op het saldo van € 77.423 per jaar (negatief). Dit bedrag is opgenomen in de perspectiefnota.

Ontwikkeling saldo	Mutatie
Mutatie lasten	937.506
Mutatie baten	-860.083
Totaal impact saldo	77.423

Communicatie

Het verzoek van WIL is om uiterlijk 20 juni 2025 een zienswijze kenbaar te maken, zodat het Algemeen Bestuur op 3 juli 2025 een besluit kan nemen. Conform de planning wordt het raadsvoorstel 15 juli in de raad behandeld. De RTG is 1 juli. In het AB van 3 juli wordt op basis van de bespreking RTG en onder voorbehoud van de raadsvergadering de begroting besproken. Alternatief is dat deze officieel pas in september met daarbij inachtneming van de raadsvergadering wordt vastgesteld.

De aanbestedingsbrief van de WIL is gedateerd op 22 april 2025. Conform artikel 27-2 zendt het dagelijks bestuur de ontwerp-begroting ten minste twaalf weken voordat de

ontwerpbegroting aan het algemeen bestuur wordt aangeboden toe aan de raden. De termijn verloopt op 15 juli 2025. En daarmee valt de planning van Houten binnen de officiële termijnen.

Voortgang

Juli / september 2025	Definitieve Begroting 2026 WIL na vaststelling in AB (incl. reactie op zienswijzen).
Begin/medio oktober 2025	Gesprek met de Raad over de stand van zaken m.b.t. de Ontwikkelagenda WIL 2026-2028 mede i.r.t. de financiële en inhoudelijke doorwerking hiervan in o.a. de 1ste BW 2026, als ook een schets van de tweede jaarschijf van het MJBP: de Kaderbrief 2027 en de Ontwikkelagenda 2027
November/ december 2025	1ste Begrotingswijziging WIL 2026 met daarin de definitieve keuze die WIL maakt gehoord het gesprek met de Raad.
November/ december 2025	Kaderbrief 2027 met daarin beoogde inzet WIL op hoofdlijnen, inclusief financiële uitwerking daarvan voor het jaar 2027.
Maart/april 2026	Definitieve 1ste BW 2026 WIL, Kaderbrief 2027 ter vaststelling in AB (incl. Reactie op zienswijzen).

Evaluatie

De begroting wordt geëvalueerd in de tussenrapportage en de jaarrekening

Houten, 3 juni 2025

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten,
de loco-secretaris, de burgemeester,

R.W. Vrieling

H.C. Heerschop

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief Jaarverslag WIL 2024;
2. Jaarverslag WIL 2024
3. Aanbiedingsbrief concept-begroting 2026;
4. Concept-begroting 2026;
5. Zienswijze op Jaarrekening WIL 2024 en concept-begroting WIL 2026.

Verantwoordelijke portefeuillehouders college

1e PoHo: Daan Vermeulen

2e PoHo:

Raadsbesluit

Voorstelnummer: 776892

Gemeente Houten

Onderwerp

Begroting Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) 2026 en Jaarrekening WIL 2024

De raad van de gemeente Houten heeft het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 3 juni 2025 gelezen en besluit:

1. Kennis te nemen van het jaarverslag en jaarrekening Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) 2024;
2. Kennis te nemen van de conceptbegroting WIL 2026 en het financiële effect van de conceptbegroting 2026 van WIL, ten laste van het meerjarige begrotingsresultaat te brengen en te verwerken in de perspectiefnota 2026. Het gaat hierbij om een impact op het saldo van € 77.423 per jaar (negatief);
3. Bijgevoegde zienswijze (Bijlage 5) te geven aan WIL op de conceptbegroting 2026 en een reactie op het jaarverslag.

Dit is besloten in de openbare vergadering van de raad op 17 juli 2025.

De raad van de gemeente Houten,
de plv. griffier,

de voorzitter,

H. Khairouni

H.C. Heerschop